Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

E 10/2024 vp Komission tiedonanto EU:n 2040 ilmastotavoite ja polku 2050 ilmastoneutraaliuteen

Laura Aho
Ympäristöministeriö
25.3.2024

Komission post-2030 visio

- Tiedonanto 2040-ilmastotavoitteesta (ja teollisesta hiilenhallinnasta) 6.2.2024
  - ➢ post-2030 visio ml. suositus 2040 tavoitteeksi = keskustelunavaus
- EU:n ilmastolaki: 2040-ilmastotavoite varmistamaan 2050-tavoitteen saavuttaminen, EU:n ilmastolakiin 2030 ja 2050 nettopäästövähennystavoitteiden välitavoitteeksi
- Komission suositus: EU-tason 90%:n nettopäästövähennystavoite (vrt. 1990)
  - ➢ EU:n kasvihuonekaasupäästöt 2040 vähemmän kuin 850 Mt co2-ekv. (pl. LULUCF päästöt) sekä luonnolliset ja teknologiset nettopoistumat enintään 400 MtCo2.
  - ➢ Taustalla komission tekninen analyysi (vaikutustenarvio) kolmesta mahdollisesta 2030-2050 päästövähennyspolusta ja eurooppalaisen tieteellisen ilmastopaneelin suositus (06/2023)
- Tiedonannossa tarkasteltu eri sektoreilla ja taloudessa tarvittavia muutoksia, kaikilla sektoreilla rooli 2040 tavoitteen saavuttamisessa
- Tiedonanto ≠ säädösehdotus. Ei muutoksia FF55 kehikkoon, ei post-2030 säädöskehikon tarkastelua, ei ehdotuksia uusista politiikkatoimista tai sektoritavoitteista

Komission tarkastelemat skenaariot

1) **Korkeintaan 80% nettovähennys:** 2030-2050 lineaarisen suoran mukainen 2040 tavoite (-77,5%)

2) **85-90%:n nettovähennys**: ”teoreettinen perusura” ts. 55-valmius-paketin säädösten spekulatiivinen toimeenpano 2040 saakka (-88%);

3) **90-95%:n nettovähennys:** linjassa eurooppalaisen tiedepaneelin 2040 tavoitetta koskevan suosituksen kanssa

Figure 4. Profile of the net GHG emissions over 1990-2050

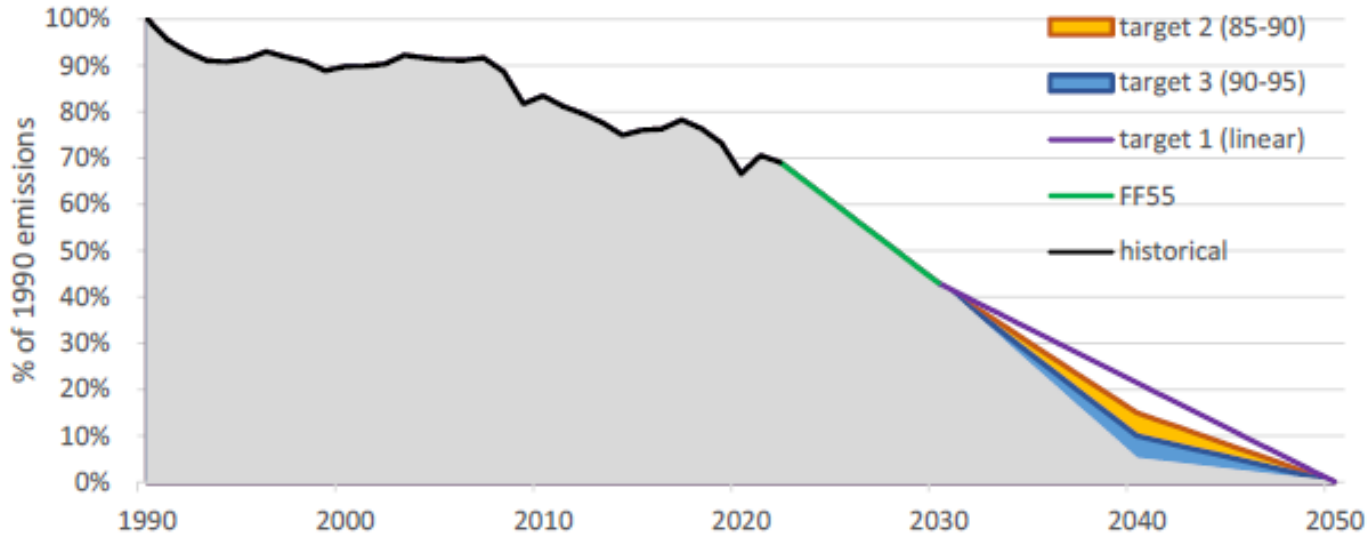

Suositus 90% tavoitteesta vuodelle 2040

- Lähtökohta: 2030 ilmastotavoitetta toimeenpanevien säädösten täysi toimeenpano
- Lisäksi: EU:n teollisuuden kilpailukyvyn säilyttäminen, myös suhteessa kv. kumppanit; oikeudenmukainen siirtymä; dialogi post-2030 sääntelystä (teollisuus, maatalous);
- Kaikissa skenaarioissa samanlaiset 2030-2050 investointitarpeet ja BKT-vaikutukset, 90% skenaariossa investointien painottuminen 2030-2040 kaudelle, tavoitteena:
  - ➢Investointivarmuuden vahvistaminen (erityisesti uuteen teknologiaan)
  - ➢EU:n kilpailukyvyn vahvistuminen (puhtaiden ratkaisujen edelläkävijä)
  - ➢Strategisen autonomian ja kriisikestävyyden vahvistaminen: irtautuminen fossiilisesta tuontipolttoaineesta (BKT vaikutus, suoja hintashokit, energiaomavaraisuus)
- Luotettavin polku 2050 ilmastoneutraaliuteen, lisäksi mm. ilmanlaadun parantuminen, ekosysteemi- ja biodiversiteettihyödyt

Keskeiset ajankohdat: 2040 ilmastotavoite ja post-2030 säädöskehikko

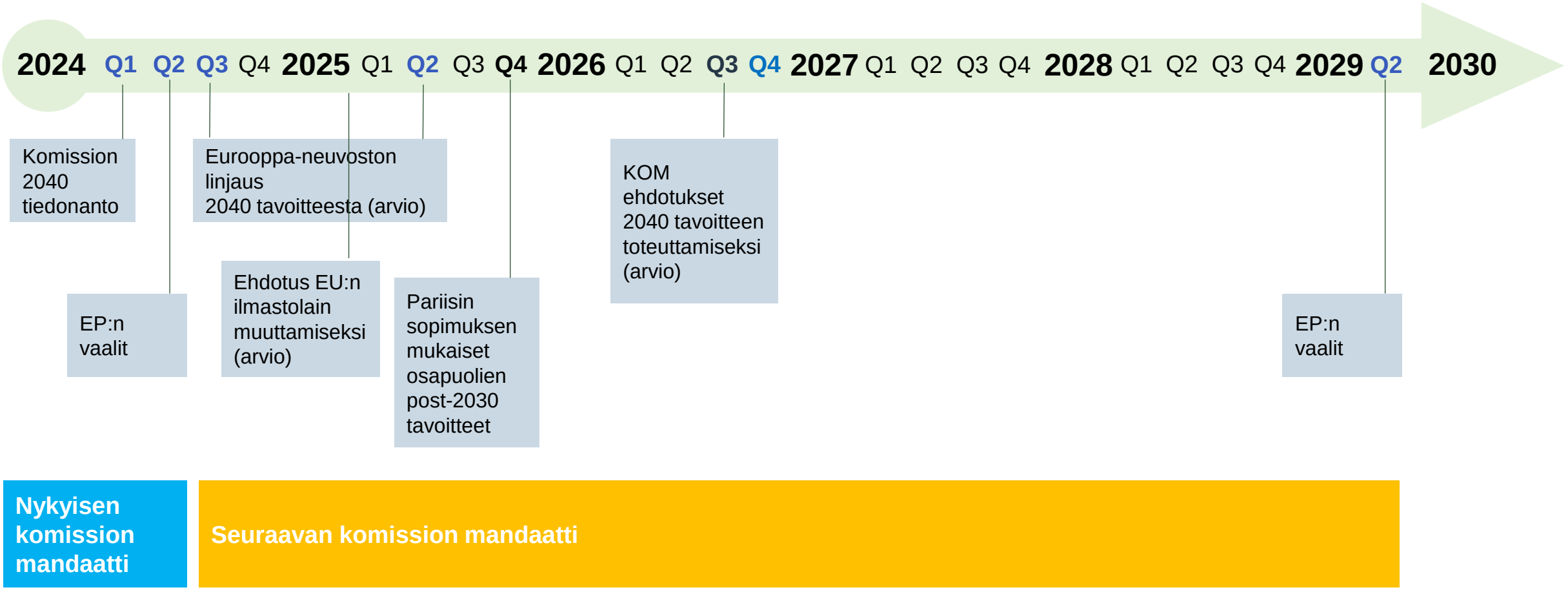

Suomen kanta 1/3

- Tuki 90% nettopäästövähennystavoite (kattaa päästöt ja poistumat) vuodelle 2040

  Samalla: toimeenpanon pääpaino kustannustehokkaissa päästövähennyksissä ja toimeenpanossa huomioitava maankäyttösektorin nykytilanne ja epävarmuudet sekä maatalouden haasteet ja sen ensisijainen ruoantuotantotehtävä

<u>Suomi yhtyy tiedonannon arvioihin siitä, että 2040 tavoitteen saavuttamiseksi</u>

- päästöjä tulisi vähentää kaikilla sektoreilla;
- tarvitaan merkittäviä investointeja ja uutta teknologiaa, jolle pohja johdonmukaisesta ja pitkäjänteisestä ilmastopolitiikasta;
- fossiilisen tuontipolttoaineen vähentyminen vahvistaisi EU:n strategista autonomiaa;
- ydinenergia on osa energiapalettia;
- kestävällä biotaloudella ja kiertotaloudella on merkitys;
- lento- ja meriliikenteen vähäpäästöisten ja päästöttömien polttoaineiden saatavuutta parannettava.

Suomen kanta 2/3

2040-ilmastotavoitteen saavuttamisen ilmasto- ja energia-arkkitehtuuri

- Tarkasteltava eri vaihtoehtoja ml. nykyisen säädöskehikon tarvoituksenmukaisuus ja toimivuus
- Pääpaino päästövähennyksissä, samalla EU-velvoitteet ja kannustimet hiilinielupoistumien kasvattamiseksi sekä teknisten nielujen käyttöönotolle ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi – erityisesti bioperäisen hiilidioksidin CCUS
- EU:n päästökauppa ilmastopolitiikan keskiössä, avoimuus sen kehittäminen ja vahvistaminen; yli 95% kestävää biomassaa polttoaineena käyttävät laitokset takaisin EU ETS; huomio hiilivuotoriski
- Taakanjako: varauksellisuus jatkoon nykymuodossa, maiden velvoitteiden erot kavennuttava tai poistuttava 2040 mennessä;

Arvioitava jakelijoiden päästökaupan (ETS2) tehostamisen päästövähennyshyödyt ja soveltamisalan toimeenpanon haasteet; ei tarpeellista yhdistää EU ETS ja ETS2 ainakaan vuodesta 2031;

Avoimuus LULUCF- ja maataloussektorin yhdistämiselle maankäyttösektoriksi (nk. AFOLU);

Maatalous: huomio ruoantuotantotehtävä ja huoltovarmuus; valmius keskustella uusista markkina-pohjaisista malleista turvaten SEUT art 39 tavoitteet; mahdl. tapa vähentää kustannustehokkaasti päästöjä – toteutettavuus, hyväksyttävyys, vaikutukset toimijoille, mahdl. kustannusten jako

Suomen kanta 3/3

- Maankäyttösektoriin ei suhteettoman suurta painetta, velvoitteiden oikeasuhteisuus huomioiden eri tehtävät (mm. kestävä ruoantuotanto, kestävä uusiutuvien luonnonvarojen käyttö, kestävä teollisuuden puunsaatavuus, ekosysteemipalvelut, asutus, infrastruktuuri) ja ilmastonmuutoksen vaikutus;

  Velvoitteiden oikeasuhteisuus suhteessa muihin EU-maihin

- Oikein toteutettu kasvava ja kestävä biotalous voi tukea 2050-tavoitteen saavuttamista
- Vapaaehtoisten hiilimarkkinoiden läpinäkyvän toiminnan tulisi olla mahdollista ja tukea maiden EU-velvoitteiden täyttämistä.
- Energia-aloitteiden tavoite puhtaan energian osuuden lisääminen ja päästöjen vähentäminen teknologianeutraalisti; kehitettävä kestävän biopohjaisen uusiutuvan energian mahdollisuuksia
- Meri- ja lentoliikenteen päästövähennyksiä edistettävä ensisijaisesti kv. toimin; meriliikenteen päästövähennystoimissa huomioitava talvimerenkulku

  Eri aloitteissa huomioitava mitoilta ja massoilta suurempien ajoneuvoyhdistelmien tehokkuus

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment